

เทศบาลตำบลหนองบัว

มุ่งสู่องค์กรคุณธรรม

๑๑ ที่นี้ไม่มีเวลาปิด เพราะเปิดทำการตลอด 24 ชั่วโมง โดยในช่วงเย็น 18.00 น. เป็นต้นไป มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรยาม 4 คน ที่นี้ไม่มีห้องน้ำของผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ มีแต่ห้องน้ำของประชาชนที่ทุกคนใช้ร่วมกัน ที่นี้ไม่มีที่จอดรถส่วนตัวของนายกฯ, ปลัด, พอ.กอง ฯลฯ เพราะที่จอดรถทุกที่เป็นพื้นที่ของทุกคน และเกือบ 20 ปีที่ผ่านมา เทศบาลตำบลหนองบัวไม่เคยมีฎีกาเบิกเงินล่วงหน้าสำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงานเลย ทั้งที่กลับบ้าน 3 กุ่ม 4 กุ่ม เป็นประจำ... ๑๑

นางสาวสวนา สีนะกุล ปลัดเทศบาล ตำบลหนองบัว เล่าถึงตัวอย่างหนึ่งในหลายๆ เรื่องของวิถีปฏิบัติที่ชาวเทศบาลตำบลหนองบัว อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ได้ปฏิบัติ สืบต่อกันมายาวนาน หล่อหลอมจนกลายเป็น วัฒนธรรมองค์กรอันเข้มแข็ง และเป็นที่ยิ่ง ของประชาชนอย่างแท้จริง

“วัฒนธรรมองค์กร” ความเข้มแข็งที่ เริ่มต้นจากภายใน

ปี 2542 เทศบาลตำบลหนองบัวได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ดูแล

ประชากรในพื้นที่กว่า 6,000 คน นับเป็นเวลาเกือบ 20 ปี ในการทำงานร่วมทุกข์ ร่วมสุขของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา เจ้าหน้าที่และพนักงานเทศบาล จนก่อเกิด เป็นวิถีวัฒนธรรมขององค์กรในการช่วยกัน ทำงาน ด้วยความเสียสละ พุ่มเททั้งแรงกาย แรงใจ โดยถือประโยชน์ส่วนรวมและความสุข ของประชาชนเป็นที่ตั้ง

การมีส่วนร่วม และการให้คุณค่า ของคนทำงานอย่างเท่าเทียม ถือเป็นหลักคิด

สำคัญของเทศบาลตำบลหนองบัว ปลัดสวน เล่าว่า “แม้จะแตกต่างกันด้วยตำแหน่งและหน้าที่ที่รับผิดชอบ แต่ในการทำงานนั้น ทั้ง 61 ชีวิตของเทศบาลตำบลหนองบัว ไม่ว่าจะ เป็นปลัด หรือคณงาน ถ้าเราทำหน้าที่ของเราอย่างเต็มที่แล้ว ทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน เราคิดอย่างนั้นนะคะ และที่นี่เราจะช่วยกันทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานส่วนรวมหรืองานที่เกี่ยวกับประชาชน เราจะช่วยกัน อย่างเช่นมีเหตุไฟไหม้ เรา จะออกพื้นที่ไปช่วยกันหมดเลย ทั้งนายกฯ ผู้บริหาร ไม่ใช่ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ทำอยู่ฝ่ายเดียว โดยหลักปฏิบัติของพวกเรา คือ งานอะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกถือว่าเป็นงานส่วนรวม”

เทศบาลตำบลหนองบัวยังให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสื่อสารภายในองค์กร มีการพบปะ พูดคุย ประชุมหารือกันเป็นประจำทุกเช้า วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการตามแต่วาระโอกาส ซึ่งจะ เน้นการสื่อสารที่ใช้เวลาเพียงสั้นๆ แต่มีความ ชัดเจนและแม่นยำ ทำให้เกิดความเข้าใจ และส่งผลให้การดำเนินงานต่างๆ ประสบ ความสำเร็จมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาที่ ติดขัด และจัดปรับแผนงานได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ การเสียสละ และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ยังเป็นค่านิยมที่เห็นได้

อย่างเด่นชัด จากการทุ่มเททำงานของ ทุกหน่วย “ได้เวลาเลิกงาน 4 โมงครึ่งแล้ว แต่แทบจะไม่มีใครลุกออกจากโต๊ะเลยถ้างาน ยังไม่เสร็จ บ่อยครั้งที่อยู่กันจนดึก และเป็นทีมบริหารด้วยซ้ำที่กลับเป็นทีมสุดท้าย วันเสาร์ วันอาทิตย์ ก็ไม่ค่อยได้หยุดกัน เพราะ เราจัดกิจกรรมให้กับเด็กๆ แทบทุกอาทิตย์ ซึ่ง เจ้าหน้าที่ของเราก็เต็มใจมาช่วยกัน เพราะ เราคิดเสมอว่า สิ่งที่เราทำยังเทียบไม่ได้กับ ที่พ่อหลวงรัชกาลที่ 9 ได้เสียสละให้กับ คนไทยเลย

อาหารที่เหลือจากศูนย์เด็กเล็ก ก็เป็นที่รู้กันว่าจะไม่มีใครเอากลับบ้าน ไม่เบียดบัง เอาไปกินเอง แต่เราจะตักใส่ถุงเอาไปให้ คนแก่ คนจน คนยากไร้ในชุมชน และเรายัง เอาผักสวนครัวที่ปลูกไว้หลังสำนักงาน มาทำ อาหาร” ปลัดสวนเล่าเสริม

“ผู้นำองค์กร” แบบอย่างของการทำงาน ด้วยหลักคุณธรรม

ผู้นำหรือผู้บริหาร เปรียบเสมือนแม่แบบ ที่จะช่วยหล่อหลอมคนในองค์กรให้อยู่ใน กรอบแห่งคุณงามความดี การที่ผู้บริหาร ของเทศบาลตำบลหนองบัว นายปัญญา สัตยกาญจน์ นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว มีนโยบายชัดเจนในการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาล มุ่งสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม ที่มีความซื่อตรง โปร่งใส ทำให้ผู้เกี่ยวข้อง

ทุกฝ่ายมีความเข้าใจในแนวนโยบาย จนเกิดเป็นความร่วมมือของบุคลากรในเทศบาลและประชาชน ในทุกกิจกรรมที่ดำเนินการ

ปลัดสวนกล่าวว่า “หัวใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็คือผู้บริหาร เพราะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้องค์กรขับเคลื่อนไปในทางที่ดี เราโชคดีที่มีผู้บริหารที่มีคุณธรรม ท่านไม่เคยสั่งให้เราทำอะไรที่ผิดระเบียบเลย แถมยังช่วยดูแลให้คำแนะนำ และคอยตักเตือนเราด้วยซ้ำ ในฐานะที่ท่านมีประสบการณ์เป็นนายกฯ มาตลอด 5 สมัย

วิธีคิดหลายๆ อย่างเราถูกบ่มเพาะมาจากท่าน อย่างเช่นในการทำโครงการต่างๆ เราจะคิดถึงคุณค่าของงบประมาณที่ทำลงไป ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด ทำภายใต้กฎหมายรองรับ มีความโปร่งใสยอมรับได้ และทำภายใต้การมีส่วนร่วม ท่านจะบอกเสมอว่าให้พวกเราทำงานด้วยความภาคภูมิใจ เพราะเราเข้ามาได้ด้วยความสามารถและสมอง ไม่ได้ใช้เงินเข้ามา ดังนั้นจึงไม่ต้องถอนทุน ขอให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต”

จัดซื้อจัดจ้างอย่างซื่อตรง โปร่งใส

ภารกิจหลักด้านหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการจัดบริการ

สาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งในการจัดบริการสาธารณะดังกล่าวจำเป็นต้องทำการ “จัดซื้อจัดจ้าง” เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุต่างๆ เช่น การก่อสร้าง การลอกคลอง สาธารณะ การจัดระบบประปา การส่งเสริมการศึกษา การดูแลสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

แต่ในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างนั้นกลับพบว่า มีเรื่องร้องเรียนไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เกี่ยวกับการ “ทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง” เป็นจำนวนมาก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกมองในแง่ลบ และเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนา

ด้วยเหตุผลนี้เอง ทำให้เทศบาลตำบลหนองบัวได้ริเริ่มแนวคิดในการป้องกันการทุจริตภายในองค์กรเกี่ยวกับงานพัสดุด้าน

การจัดซื้อจัดจ้างขึ้น โดยได้ร่วมกันกำหนดแนวทางมาตรการต่างๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ป้องกันมิให้เกิดปัญหาการทุจริตภายในหน่วยงานของเทศบาลตำบลหนองบัว ภายใต้ชื่อ “โครงการส่งเสริมความซื่อตรงโปร่งใส งานพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง”

เทศบาลตำบลหนองบัวได้ คำนึงคตินวัตกรรมป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยกำหนดกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริต ทำให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เริ่มจากจัดประชุมบุคลากรและร่วมกันกำหนดแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การประทับตราสัญลักษณ์ของเทศบาลกำกับด้านหัวกระดาษในเสนอราคาทุกใบ, จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มาซื้อเอกสารจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายตัวเฉพาะราย, ถ่ายภาพกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอนแนบติดฎีกาเบิกเงิน และยังกำหนดให้มีประชาชนเข้าร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน

มาตรการเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความโปร่งใส ปลอดทุจริตด้านจัดซื้อจัดจ้าง มีการแข่งขันการเสนอราคาอย่างเป็นธรรมเกิดความคุ้มค่า ประหยัดงบประมาณ เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาล และเกิดงานบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยส่วนรวม

โครงการส่งเสริมความซื่อตรง โปร่งใส งานพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี จนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ปี 2558 (รางวัลที่ 1 ประเภททั่วไป กลุ่มเทศบาลตำบล) จากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อีกทั้งเทศบาลตำบลหนองบัวยังได้รับการคัดเลือกให้เป็น **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต** จาก ป.ป.ช. ถึง 3 ปีติดต่อกัน ทำให้มีองค์กรหน่วยงานต่างๆ มาศึกษาดูงานมากกว่า 1,620 องค์กร

นอกจากนี้เทศบาลตำบลหนองบัวยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ของครอบครัวและชุมชน โดยจัดกิจกรรมให้คน 3 วัย คือ เด็กและเยาวชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และปู่ย่าตายาย ได้มีความใกล้ชิดผูกพัน สร้างความอบอุ่นและความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และงบประมาณสมทบบางส่วนจากศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ทำให้การดำเนินการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเปิดพื้นที่ของสำนักงานเทศบาลให้เป็นสถานที่จัดกิจกรรม เช่น การถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำขนมพื้นบ้าน จากปู่ย่าตายายสู่ลูกหลานในชุมชน, การชวนเด็กๆ ทำกิจกรรมจิตอาสาเยี่ยมบ้านผู้ป่วยและคนชรา, กิจกรรมสภาเด็กและเยาวชน, กลุ่มดนตรีไทย เป็นต้น